

- Dragi učenci, pred nami je že 8. teden učenja na daljavo.
- Postali ste že pravi »študentje«, ki že povsem samostojno osvajate učne vsebine. Nekateri bolj uspešno, nekateri malo manj. Pomembno je, da se trudite po svojih najboljših močeh.
- Najprej vas čaka ponovitev in s tem preverjanje vsebin o narodnem prebujenju v revolucionarnem letu 1848.
- Gotovo ste tudi tokrat prisluhnili razlagi učitelja Simona, ki vam je pomagala pri razumevanju učne snovi.
- **V zvezke napišite odgovore na vprašanja, ki vas čakajo na naslednji prosojnici.**
- Želim vam uspešno delo.
- **Po e-pošti, do 15. 5. 2020 sporočite, če ste bili uspešni ali, če ste imeli težave, da vam pomagam (vse odgovore boste našli v U na str. 93, 94).**

1. Zakaj revolucionarno leto 1848 imenujemo tudi pomlad narodov?
2. Katera naroda sta zahtevala svojo državo?
3. Kaj so zahtevali nekateri drugi narodi, kot so Slovenci, Hrvati, Čehi in Madžari?
4. Ali je narodom leta 1848 uspela združitev v enotno državo?
5. Kako se je imenoval politični program Slovencev?
6. Kateri nemški program so zavrnilo Slovenci in zakaj?
7. Kakšno željo so izrazili Nemci v okviru tega programa?
8. Kako se je imenoval drugi nemški program in kakšno željo so izrazili v tem programu?
9. Kdo (vladarji glede na način vladanja) ponovno zavlada v evropskih državah po porazu revolucij leta 1848?
10. Kateri vladar zasede avstrijski prestol vse do smrti, leta 1916?

- V tem tednu boste samostojno predelali vsebine o nastanku novih držav.
- Narodi niso obupali, temveč so vztrajali v svojih zahtevah.
- Tudi tokrat si boste pomagali z učbenikom od strani 95 do 97 in PP.
- Na naslednji prosojnici vas čaka **naslov**, ki ga zapišete v zvezek in sledite navodilom.
- Tabelsko sliko prepíšite v zvezek (ne prepisujte rdeče napisanega besedila).

USPEHI IN NEUSPEHI NACIONALNIH GIBANJ V 19. STOLETJU (U 95-97)

Ali prepoznate vladarje na slikah?

Kdo je vladal tudi Slovincem (na srednji sliki)?

Poglejte si sliko in preberite besedilo, ki govori o njem v U na str. 96.

Vladar na levi je francoski cesar, ki ga tudi že poznate.

Na katerega vladarja vas spominja?

Vladar na desni je vodil eno izmed novonastalih držav, ki ga boste spoznali v nadaljevanju.

1. Kako je nastala združena Italija

- Italijani so živeli razdeljeni med več držav.
Oglejte si karto v U na str. 95.
- Združitvi italijanskih držav je nasprotovala Avstrija.
- 1859 premagajo avstrijsko vojsko.
- Avstrijci se morajo odpovedati Lombardiji in Benečiji (še danes sta to italijanski pokrajini).
- Leta 1861 nastane kraljevina Italija.
- Vodil jo je kralj Viktor Emanuel.
- Največji borec za italijansko združitvev je bil G. Garibaldi. →

Preberite v U na str. 95 besedilo, ki govori o njem.

2. Kako je nastalo združeno Nemško cesarstvo

- “Malonemški program” je začel uresničevati Otto von Bismarck. →

Preberite v U na str. 96 besedilo, ki govori o njem.

Kaj je že predvideval malonemški program (U str. 93)?

- Tudi združitvi nemških držav je nasprotovala Avstrija.
- 1866 je pruska vojska s pomočjo italijanske premagala Avstrijo.
- 1871 je razglašeno združeno Nemško cesarstvo.
- Nemški cesar postane pruski kralj Vilijem I. →

http://egradiva.gis.si/web/3.-letnik-zgodovina/nacionalna_gibanja_v_19st?p_id=ZSS_T05_P04_WAR_ZSS_T05_P04portlet_INSTANCE_QK1c&p_p_lifecycle=0&p_p_state=maximized& - na tej povezavi si lahko ogledate animacijo o nastanku oziroma združitvi Nemčije.

3. Kako je nastala Avstro-Ogrska

- Po porazu avstrijske vojske liberalci zahtevajo ustavo in obnovo parlamenta.
- 1861 je cesar Franc Jožef moral popustiti.
- Odpravil je absolutizem in sprejel ustavo – ustavna doba.
- Na Dunaju je bil sedež državnega zbora, v vsaki deželi je bil deželni zbor.
- Avstrija postane centralistična država.
- Kaj pomeni centralistična država že veste iz obdobja Marije Terezije.
- Po porazu v vojni s Prusijo in Italijo, Madžari zahtevajo enakopravnost.

cesar Franc Jožef

- 1867 je uveden **DUALIZEM** ali dvojna monarhija.

- Država se je razdelila na dve enako veliki in enakopravni polovici – AVSTRIJSKO in OGRSKO.

- Država je dobila novo ime, AVSTRO-OGRSKA.

Kako se je država imenovala pred letom 1867?

- Vsaka polovica je imela svojo vlado in parlament.

- Skupni so bili: vladar, vojska, denar, zunanja politika. /U 97/

- Slovenci so živeli razdeljeno med oba dela, del pa jih je živelo v Italiji /Beneški Slovenci/.

- Začela se je germanizacija in madžarizacija.

Kaj to pomeni?

Oglejte si zemljevid in tabelo v U na str. 97. in odgovorite na vprašanja.

1. Katere slovenske dežele so pripadale avstrijski polovici monarhije?
2. Katera slovenska dežela je pripadala ogrski polovici monarhije?
3. Kateri polovici monarhije je pripadala Loška dolina?

PONOVI:

Kdaj (stoletje) so se oblikovale slovenske dežele?

(Gotovo se še spomnite, o tem smo se učili v lanskem šolskem letu).